

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 8 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

A bosnyák vasutak.

A monarchia két államának kormányai ma nevezetes döntés előtt állanak. Az a kérdés, hogy megmaradjon-e Bosznia és Hercegovina közös területnek, vagy sem? S ezt a kérdést a tervbe vett és kiépítendő vasut fogja eldönteni. Az okkupált tartományok közgazdasági viszonyai ugyanis annyira fejlődtek, hogy részint a termelési fölösleg előnyös értékesítése, részint a fokozódott szükségletek kielégítése új utak és közlekedési eszközök kiépítését és beszerzését teszik szükségessé.

Az osztrákok és magyar kormányok már két hét óta tanácskoznak, helyesebben vitáznak a fölött, hogy ezek az új utak melyik irányban építtessenek ki. A közös kormány, a bugojnó—arzanó—spalatói vasut kiépítését javasolja, vagyis össze akarja kötni a megszállott tartományok fővárosát, Szerajevót Dalmáciával, illetve Trieszttel.

Köztudomásu ugyanis, hogy

Dalmáciát, a magyar koronának ezt az integráns részét ez idő szerint Ausztria kormányozza, illetve birtokolja. Már pedig Ausztria sohasem volt olyan lojális, hogy ott, ahol egymaga kiaknázhatta a helyzetet, Magyarországra is gondolt volna.

A magyar kormány tehát nagyon helyesen úgy okoskodott, hogy ha beleegyezik a tervezett vasut kiépítésébe, akkor az okkupált tartományok kereskedelme teljesen az osztrák érdekszférába terelődik. Más szóval Bosznia többé mit sem vásárol tőlünk s mit sem ad el nekünk. Már pedig akié manapság valamely ország piacza, azé annak az országnak minden kincse vagyis maga az ország.

A magyar kormánynak azonban lojalitása mellett a megszállott tartományok érdekét is okvetetlen szem előtt kellett tartani s e két okból hozzájárult ugyan a kért vasut kiépítéséhez, amely a két államfél érdekeinek egyensúlyát ismét helyreállítja.

Ez a rekompensáció abból állana, hogy míg a tervezett spalatói vasut csak keskeny vágánynyal volna kiépíthető, addig a bród-szerajevói vasutat normál-vágányúvá kellene átalakítani. Ez annyit jelent, hogy ha nem is kifogásolhatjuk, hogy Ausztria közvetlen összeköttetést keres boszniával, nem egyezhetünk bele abba, hogy e közvetlen összeköttetés létesítése által Bosznia elzárassék Magyarországtól. Ausztria az új vasut kihasználásával konkurensül akar fellépni ellenünk s mindenestre győzne, mert a tengeren való szállítással, tehát olcsóbb tarifákkal léphetne sorompóba. Ám legyen kedve és joga szerint. De akkor tőlünk sem veheti roszt néven, ha azt követeljük, hogy árúinkat ne kelljen lerakni Bródban, hanem közvetlenül küldhessük el Szerajevóba. Ausztria olcsóbb tarifáját csak a bródi átrakodás költségeinek megtakarításával ellensúlyozhatjuk. Ezért követeli a magyar kormány a bród—szerajevói vonal kiszélesítését; vag-

A kis pupos.

Az 1830-ik év július havának egy napján véres utcai harcz dühöngött Páris utcáin. Ismerjük Kain és Ábel történetét, de ez nem utáltatta meg velünk a testvérgyilkosságot. A puskagolyók fűtyöltek, az ágyu bömbölt, az emberek hullottak.

A svájci őrség és a királyi testőrség a Louvre be menekült, melyet a tömeg megostromolt. Azonban nem történetet, hanem egy történetkét akarok elbeszélni. Hőse egy szomorú hős, kis rut, alaktalan emberke, oly óriási puppal a hátán, mint a minót Quasimodo viselt. Mayeux volt a neve e szomorú hősömnek.

Mayeux éppen a szobájában volt, a mikor a forradalom kitört. Egész közletről hallotta a sebesültek jajgatását és a halál dölök hörgését. Nyugtalanul járkált fel és alá szobájában.

— A szerencsétlenek! A szerencsétlenek! Igazán megbojondultak, mire való ez a vérengzés és mire valók ezek a gyilkosságok? Átkozottak legyenek ezek a forradalmak!

Igy beszélt magában Mayeux, de egyszermind azon gondolkodott, hogyan tudna a sebesülteken segíteni. Nem sokáig habo-

zott, kisiéteit szobájából és pusztá kézzel csakhamar a harcz színhelyén termett.

Hallotta a diadalittas tömeg kiáltását:

— Minek a győzelem!

Látta a katonákat, a mint minden oldalról menekültek. A nép legyőzte a svájci gárdát és Mayeux éppen jókor érkezett, hogy segítsen a Louvre elfoglalásánál.

De alig tett néhány lépést utcájából kifelé, a midőn egy svájci gárdista, egy csoport férfitől, asszonytól és gyermektől üzetve, rohant el mellette. A szegény katoná teljes erejéből futott, a midőn egy golyó furódott testébe. Mayeux látta, a mint a sebesült ember párszor maga körül — forgott és aztán arcczal lefelé a kövezetre bukott.

A vérszomjas csapat odarohant, hogy végezzen vele; de Mayeux a mozdulatlanul fekvő ember elé állott, már talán halott volt.

Kicsiny és vézna ember volt Mayeux s e mellett pupos és rossz növésű. Hosszu, sovány karjait horpadt mellén keresztbe téve így szólt a tömeghez:

— Megálljatok! Hozzá ne érjete, nem engedem!

És a könyörület ez erőlyes megnyilatkozása tisztelget parancsolt a feldühödt tömegnek. A csapat megállott.

— Hagyjátok ezt az embert. — folytatta Mayeux kérő hangon. — Kit bántott közületek? Győztetek, legyen most vége az öldöklésnek!

— Kicsoda ez a kis öreg? — kérdezte egy asszony. — Fogadok, hogy szintén rovalista!

— Nem az, — szólt egy fiú, — ez Mayeux bácsi! — és a puposhoz lépett:

— Nem ösmer, Mayeux bácsi? A kis Pichon fia vagyok, egy házban lakunk magával.

Majd gyermekes kedélységgel hozzátette:

— Jó napot, Mayeux bácsi!

És az imént gyilkolásra kész vad csapat vig nevetésben tört ki. Egy perczel elébb ugyanezen a helyen csataordítástól és fegyverropogástól visszhangzott a levegő. A nevetés és tréfa nem akart véget érni.

— Mayeux bácsi! ... hisz ez a Mayeux bácsi! ... Jó napot, Mayeux bácsi! Ez ám a nagy vitéz, megvédi az elesett katonákat ez a Mayeux bácsi!

Mayeux pedig örömmel mormogta: — Nevetnek, tehát nem fogják bántalmazni.

gonjaink akkor minden akadály nélkül elgurulhatnának Szerajevóig áruinkkal.

A bród—szerajevói vasutnak Novibazárig való kiépítése, amely szintén magyar követelmény, nem képezi kontroverzia tárgyát, mert ennek a vonalnak a stratégiai fontossága sokkal szembeötlőbb, semhogy azt az osztrákok kétségbe mernék vonni.

Hogy az osztrák kormány mégis bakafántoskodik, az csak annak a bizonyítéka, hogy maga szeretne elnyelni mindent: Boszniát is s azt a töméntelen milliót is, amelyet mi eddig Boszniába befektettünk.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

— Távirati tudósítás. —

Perczel Dezső elnök jelenti, hogy a törvényszék Drágox Juont, a ki a Házat megsértette, megbüntette.

A trónörökös nyilatkozatának becikkelyezéséről szóló vitában Polónyi Géza beszélt. Históriai és közjogi különlegességnek nevezi a nyilatkozatot. Külföldön is történelmi előzmény nélkül való, hogy a törvényhozás oly nyilatkozattal foglalkozzék, mely a feleségre és az utódokra nézve jelenti a trónról való lemondást. Nem közömbös dolog, hogy a morganatikus házasság, a nem egyenrangú házasság bevezetésére a szabadelvű pártból vonul fel egy zászlóalj. Kötelező polgári házasság és nem egyenrangú morganatikus házasság egy kalap alatt — vajjon mit szól ehhez az utókor. Ez a javaslat minden ok nélkül sérti a tör-

vényt, kompromittálja függetlenségünket a külföld előtt s ott kockáztatja még a nemzeti becsületet is. (Zaj jobbról.) Ha a magyar parlament lemond arról, hogy a házi rendet itt bemutassák, avval azt mondanánk ki, hogy a magyar parlamentnek még annyi joga sincs, hogy azt bekövetelhesse, egyszerűen elismeri, hogy az uralkodó, a házi törvényt tetszése szerint változtathatja tekintet nélkül a magyar törvényre. Ennyire még azok az országok sem mentek, amelyek a házi törvényt törvénynek elfogadták. Hiszen valószínű, hogy lesz országgyűlés, mely még azokat a házi törvényeket is becikkelyezné, de a parlamentárizmus azt követeli, hogy bemutattassanak és elfogadtassanak, mielőtt azok alapján a szóban forgó nyilatkozatot becikkelyezzük. Nem hitte volna, hogy oly gyorsan bekövetkeznék az. Az 1894. határozati javaslattal figyelmeztette a házat, hogy t. i. a királyi család házasság jogát külön törvény szabályozza, mert különben, oly viták származhatnak, melyek nem válhatnak a nemzet és a király közt való harmónia előnyére. Ha a törvényjavaslatot a Ház elfogadja elismeri, hogy a házi törvény becikkelyezés nélkül is érvényes. A javaslat védői interpretációkkal igyekeznek elvenni élet a törvényjavaslatnak, de nem az interpretáció beszél, hanem az, a mit a törvényjavaslat mond. A szóló figyelmezteti a Házat, hogy mióta Magyarországon állami anyakönyvek vannak, főherceg Magyarországon házasságot nem kötött, sőt, a mint egy magyar főhercegnő áldott állapotba kerül, már a hatodik hónapban elutaztatják Abbáziába, csak azért, hogy a születendő gyermeket ne kelljen magyar anyakönyvbe iratni.

Rakovszky István: Ebben igazuk van. (Derültség.)

Polónyi: Ezt a cselt kívánta szolgálni a szabadelvű párt a szabadelvű egyházpolitikával. És ily példaadás után nem-e megokolt-e az óvatosság? Magyarországon

a trónöröklés várományos sohase volt és a kik a törvényjavaslatot elfogadják, azok lesülyestik Magyarországot fidei komisztizmus államok alá. A német törvényhozás nem ismeri el az uralkodó családok statutumait becikkelyezés nélkül, míg nálunk egyszerű reá való hivatkozással akarják elösmerni, Ausztriában lehet kötelező a házi törvény, ha kihirdettek és a rendek tudomásul vették, nálunk a házi törvény csak akkor kötelező, ha külön törvényt alkotnak róla és az országgyűlést azt elfogadja. Ezt a pragmatika szankciónál bizonyítja be. Ha most az országgyűlés a jelen törvényjavaslatot elfogadja, Magyarország oly szinten áll az utókor előtt, hogy a házi törvényt mindenestül elfogadta. De ha nem is így lenne a dolog, az bizonyos, hogy a házi törvénynek legalább azt a részét szankcionálta, melyet a miniszterelnök felolvasott. A szóló vállalkozik annak bebizonyítására, hogy a törvényjavaslat még a házi törvényvel is ellenkezik. A miniszterelnök elhitette magával, hogy ismeri a házi törvényt.

Szell Kálmán: Itt van!

Polónyi: Ott van? Hát nincs ott. (Derültség.) Azt a házi törvényt, mely a miniszterelnöknek van, Wekerle szerezte meg és így csak ő: Bánffy és Szell Kálmán ismerte. De e három kiválasztott csak az 1839-iki házi törvényt ismerte. Hát az 1889-iki házi törvényt ismeri-e a miniszterelnök? No hát majd a szóló bemutatja. (Derültség.) A miniszterelnöktől felolvasott házi törvény, mely mellesleg mondva családfeül a császárt s nem a császárt és a királyt mondja, a családi tanácsot említi, mint mely a házasságot engedélyezi. De az osztrák Házban a császár abszolút joggal gyámlikodik, családi tanács nincs. A nála levő 1888-iki házi törvény nem is említi a családi tanácsot, hanem csak „házi törvényileg“ elfogadott korrekt házasságról szól. A házi törvény igen is érvényesnek mondja a morganatikus

És valóban, a tömeg miután eléggé kimulatatta magát, szétoszlott. Mayeux lakására vitette a sebesültet, a ki csakhamar magához tért és köszönetet dadogott barátjének.

Mayeux orvost hívott, a ki a katona sebet nem tartotta súlyosnak.

— Egy hét múlva begyógyul, — tette hoszá.

Nyolcz nap múlva a gárdista csakugyan talpra állt. Áradozó szavakkal köszönte meg Mayeux jószágát és ismételt hangsúlyozta, hogy holta napjáig hálás lesz iránta.

— Oh! Higyje el, sohasem fogom önt elfeledni, — szóló bucsuzáskor meghatottan.

Aztán elutazott és Mayeux nem látta többé.

Volt Mayeuxnak egy kedvenc közmondása:

— A hálátlanok is hasznosak. Megtanítnak beenniük érdek nélkül cselekedni.

II.

Mayeux husz év óta a hadügyminiszteriumban volt alantás hivatalnokként alkalmazva. Csekély fizetése volt, de ez is elég volt neki. Nem volt már fiatal és évek során szerzett magának annyit, hogy a nyomortól

való felelem nélkül várhassa azt a napot, melyen — mint mondani szokta — „be kell adnia a kulcsot“. Nem voltak rokonai, sem barátai. Rokonaitól megfosztotta a halál, a barátok hiánya felett azzal vigasztalta magát, hogy legalább ellenségei sincsenek.

Mayeux szerette az emlékeket. Pedig emlékei nagyrészt szomorúak és keserűek voltak. De ez a keserűség édesnek tetszett neki szegény magányában és ugy izlett neki, mint valami édes kesernyész ital.

Mayeux gyakran emlékezett vissza életének egy bus percére, melyben nagyon sokat szenvedett.

— És mégis ez volt egyetlen percem, melyben igazán éltem — mormogta ilyonkor Mayeux mintegy vigasztalásképpen.

Volt egy unokahuga, Madelain, kit nagyon szeretett. De nem merete neki megvallani, hogy feleségének óhajtja.

— Kinevetne! — mondotta önmagának. Pedig naponta beszélt vele.

Madelaine észrevette, hogy unokabátyja gyakran szomorú, de nem tudta eltalálni, hogy miért?

Mayeux egy napon így szóló magához:

— Madelaine tudja, hogy nem vagyok rossz ember és hogy szeretem őt. Miért ne

szeretne hát ő is szegény, aki olyan jó ha mindjárt rut vagyok is!

Felöltözött ünneplő ruhájába és imádkozott lakására sietett.

Itt megállt az ajtó előtt; halvány volt, reszketett és szíve oly hevesen dobogott, hogy szíve fájt.

Éppen kopogni akart, amidőn belülről hangokat hallott.

Madelaine és anyja beszélgettek egymással.

— Istenem — szóló Madelaine — te nem is tudod anyám, hogy milyen rut ez az ember! Tegnap jól megnéztem: valóságos szörny! Szegény Mayeux!

És Madelaine elnevette magát. Mayeux azt hitte, hogy a küszöb előtt kell meghalnia.

Elfojtotta a zokogást, mely torkát szorongatta és gyorsan elsietett.

Utközben e szavakat mormogta vad kétségbeeséssel:

— Bárgyu ember... és te ezt nem tudtad? Nem tudtad, hogy mindenütt irtózatot keltesz rutságoddal? Nem tudtad, hogy a becsület mit sem ér, ha nincs hozzá szépség? Nyomorult, pupos, bujj a föld alá!

(Vége köv.)

házasságot, hát akkor mi jogon okolják meg ezt a lemondási nyilatkozatot a házi törvénnyel?

Szell Kálmán: Ősi szokás alapján, nem a házi törvénnyel?

Polónyi: Közjogi dologban, nem a szokás, hanem törvény a mértékadó. Az 1889-iki házi törvény szerint felségengedéllyel lehet lemondani a trónöröklésről, de hát akkor hol van a pragmatika szankció szerint való trónöröklési jog, ha az országgyűlés beleegyezése nélkül le lehet mondani a trónöröklésről, Orth Jánost megfosztották rangjától, a trónöröklés jogától, mert humánusabb szellemet akart a hadseregbe vinni. Mi lenne azzal a főherceggel, aki az önálló magyar hadsereget kíváná.

Közbeküldések a szélsőbalon:

— Arra nincs remény!

Polónyi: Ha nem lenne remény, nem lennének a függetlenségi párt tagja, mert engem az a remény éltet, hogy a függetlenségi eszmék győzedelmeskedni fognak.

Ezuátán Polónyi 5 perc szünetet kér.

Elnök megadja.

Szünet után Polónyi Géza folytatta beszédét. Mondá, az sértő, hogy az osztrák császárnak joga van a házi törvénybe akármit beiktatni és a magyar országgyűlés meghajlik előtte. A miniszterelnök azt mondja, hogy a házi törvény nem jogforrás. Igen; de ez a törvényjavaslat jogforrássá teszi. A miniszterelnök azonban ősi szokás alapján akarja elismertetni az egyenrangú házasságot. — Hogy a szokás elfogadható legyen, annak évszázadosnak kell lennie. A miniszterelnök 1723 előtről felhossa Welser Filippine esetét, mely nemcsak morgantikus, hanem titkos házasság volt s akkor még érvényben volt nálunk a király válaasztási jog, tehát semmi közünk nem volt hozzá. Erre a jogszokásra hivatkozott a miniszterelnök. És a Welser Filippine esetében sem tartották meg az esküt. Akkor a pápa adott alula dispencziót, míg a mostani trónörökös nyilatkozata alul akármelyik plébános dispencziálhatja.

Közfelkiáltások: (Páder Rezső) derűtség.

Polónyi: Don Juan! Ausztria esete azt bizonyítja, hogy még törvénytelen gyermek is lehet főherceg. A többi eset, Henrik főhercege, Ort Jánosé stb. szintén nem törvényes jogszokás és ha szokás csak a magyar törvény kijátszása, mert a trónöröklésről való lemondáshoz a magyar országgyűlés beleegyezését soha sem kérték. Ha jogszokás, hát csak törvénytelen jogszokás volt az eddigi eljárás. A szóló aztán azt bizonyítja, hogy a főhercegi rangot nem föltételként igtatták a törvénybe. Mutassanak valakit, a ki szukcesszor, római katolikus, törvényes házasságból és a három osztrák ágból való és nem volt osztrák főherceg?

Rosenberg Gyula: A Merán grófok.

Polónyi: Hát az szukcesszor? (Derűtség, tetszés). Nem is jutott senkinek eszébe. Deáknak sem a kiegyezéskor, hogy az osztrák főhercegi rang külön minősítvény, amint ezt most ki akarják mondani. Ha 1823-ban a miniszterelnök és Horánszky felfogása érvényben lett volna — a József

ágára nem lehetett volna kitejeszteni a trónöröklést, mert József két leánya 1723-ban már nem volt főhercegnő, mert mind a kettő férjnél volt, le is mondott jogairól. Hogy lehetett mégis József két leányának ivadéka jogos a trónöröklésre (Tetszés) és hogy lehet ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedni, amelyen most van a miniszterelnök és Horánszky? — Hiszen Horánszky arra is hivatkozott, hogy a hitbizományokra nézve is kikötötték az egyenrangú házasságot. De mikor? A legsötétebb abszolutizmus idejében.

Horánszky: Lári-fári. Törvényben van.

Polónyi Géza fejtegetései során kijelentette, miszerint nem hiszi, hogy Chotek Zsófia valaha királyné lesz, habár törvényeink szerint ebben semmi sem akadályozhatná. Ha a szóban forgó törvényjavaslatból törvény válnék, úgy szóló megesküszik, hogy azt soha elismerni, megtartani nem fogja.

Horánszky Nárdor félremagyarázott szavai címén beszélt még s azután az ülés véget ért.

POLITIKAI HIREK.

Goluchowski gróf Budapesten. Gróf Guluchowski Agenor közös külügyminiszter tegnap este Budapestre érkezett.

Kormányválság-hirek.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, nov. 5.

Szombaton még igen komolyan beszéltek arról a válságról, amelybe a mostani kormány a bosnyák vasutak kérdése miatt kerülhet, ma azonban már sokkal higgadtabban fogják föl a helyzetet, áttérve a válságot vagy Körber osztrák miniszterelnökre, vagy Kállay közös pénzügyminiszterre, akiről még azt is mondják, hogy ő egyenesen a magyar kormány álláspontja ellen dolgozik.

Annyi tény, hogy a bosnyák vasutak kérdése kellemetlen helyzetet teremtett.

Kedden Budapestre jön Kállay, Körber és Wittek, hogy a mi kormányférfiainkkal újból fölvegyék közös miniszteri értekezleten a Bécsben minap megszakadt tárgyalások fonalát.

VIDÉK.

Tűz Hadházon. Mult hó 28-án Kálmán József hadházi lakos udvarán tűz ütött ki s csakhamar elharapózott s szomszédja Sebestyén Antal udvarára is. Kálmán háza és két kazal szalma porig leégett. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy a tüzvész a Kálmán szolgálatában álló Kungli Fülöp

gyermekai, a 7 éves Mártha és 5 éves Zsuzsanna okozták, a kik tüzet raktak a szalmakazal tövében.

Ongyilkos jegész. Bajáról egy szükszavú távirat azt hozza hírül, hogy Beróczy Ernő megyei főállatorvos Péter nevű fia agyonlőtte magát. Bővebb részletek hiányoznak.

Milán király Bihar megyében.

Egy hétig volt vendége a bihari vadregényes hegyek közepette gróf Zichy Jenő magaslaki fényes kastélyának Milán, Szerbia egykori királya, a ki majdnem minden esztendőben részt vesz a magaslaki vadászatokon. Ez évben azonban mintha elhagyta volna régi jó kedve, örökké vidám, bohém kedélye. Környezete s a vendéglátók gyakran látták az exkirályt elborult arcuzal, sötét melancholiába merülve s arcza csak akkor derült fel, mikor a belgrádi posta megérkezését jelentették neki. Ilyenkor idegesen bontotta fel a leveleket és rendszerint mindjárt táviratokat menesztett Bécsbe és Belgrádba. A vadászatok tartama alatt azonban fesztelen jó kedvvel mulatozott a felséges vendég, nagy öröme házigazdájának, gróf Zichy Jenőnek, a ki mindent elkövetett illusztris vendége felvidítására.

Megőrült anya. H. Böszörményből írják: Tacsai Juliánna, ki Szepesy Jánossal közös háztartásban él, 3 héttel ezelőtt egy kis gyermeknek adott életet. Egy hetes volt a gyermek, midőn a szegény asszonyon az elmebaj jelei mutatkoztak, megőrült és még két hetes nem volt a gyermeke, midőn a szegény anyát Debreczenbe hozták a kórházba.

Az erdő halottja.

— Saját tudósítónktól. —

Lendváról regényes hátterű, misztikus tragédiáról kapunk hírt. Az ottani erdőben, sajátkezűleg épített konyhája mellett, éhen halt egy ifju nő, a kinek az ujján arany karikagyűrű, minden valószínűség szerint a jegygyűrűje, mutatta, hogy valamikor jobb napokat látott. Lendva és Radanes községek közt terül el az az erdő, a hol ez az eset történt.

Az erdő legjáratlanabb részén, egy kis tisztás közelében találták meg a holttestét, a mely már oszlásnak indult. Ott felüdt összegubbaszkodva, mintha ültében érte volna a halál nagy pillanata. Lábaikat mélyen behuzta a ruhája alá, kezeit összekulcsolva tartotta, feje féloldalt egy hangyafészken, mintha csak úgy odanullott volna. Holtestétől nem messzire rozoga kis konyhót találtak fából, sárból, galyakból összerakva.

A konyhó oly alacsony, hogy legföljebb két ember férhet el a belsejében. Száraz falevelekből vetett ágya s néhány kendő mutatta, hogy az elhunytnak itt kellett laknia. Mikor került oda, holnan üzte ide a sors, nem tudni még. Csak annyit konstatalhatni, hogy hosszabb ideig lakhatott itt az elhagyott rengetegben, mert konyhája mellett kialudt tüzek nyomai láthatók.

A törvényszéki orvosi boncolásnál egyetlenegy karczolat sem találtak a testén. Fojtogatásnak sem volt nyoma. Így jöttek rá, hogy a szerencsétlen teremtés voltaképpen éhen halt. A járás szolgabírói hivatala teljes apparátussal nyomoztatja most az eseményt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Leharapta a gazdája ujját.** Csövek Lajos bérset gazdája: Kiss Antal egy kis mulasztás miatt megdorgálta, Csövek ezt nem tudta nyugodtan elviselni és elfeledve azt, hogy gazdájával áll szemben, Kiss Antalt megtámadta. A gazda védte magát és köztük erős dulakodás fejlődött ki, mi közben a béres leharapta gazdája hüvelyk ujját. E miatt Csövek Lajos súlyos testi sértés büntetével vádoltatott és a mai napon megtartott végtárgyaláson a debreczeni törvényszék 3 havi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ **Fiatal tolvaj.** Karácsonykor Püspök-Ladányban bált szoktak rendezni. Lévai Istvánnak már december elején az okozott nagy keserűséget, hogy nincs pénze és a karácsonyi bálon nem tudja megtáncoltatni szive választottját. Törte is rajta a fejét, hogy miképen lehetne egy kis apró költségre szert tenni? Később Mészáros Lajos és Varga András társaival kisütötték, hogy úgy jutnak legközelebb pénzhez, ha Mészáros Lajos gazdájától Baranyai Józseftől tengerit lopnak. Lévai István szert tett egy kulcsra, melylyel a padlás ajtaját kinyitotta és két zsák tengerit elloptak. De a karácsonyi mulatságból még sem lett semmi, mert a lopás kiderült. A három megtévedt ifju bűnyüében ma ítélkezett a debreczeni törvényszék és Lévai Istvánt 6 havi börtönre, Varga Andrást pedig 8 napi fogházra ítélte. Mészáros Lajos azonban megmenekült a büntetés alól, mert a hazdája megbocsájtott neki és így a közvádlnak a vádat el kellett ejteni.

§ **Vád félreértés alapján.** Egy kis félreértés következtében ifj. Fazekas László derecskei lakos ma felségsértéssel vádolva került a debreczeni törvényszék elé. A derecskei vendéglőben éppen bál volt, mikor ifj. Fazekas László néhány ismerősével oda betért borozni. Fazekasnak feltűnt egy bálozó ifju és megkérdezte, hogy ki az? Társaitól azt a felvilágosítást kapta, hogy az a bálkirály. Fazekas mikor már jól berugott, bement a bálterembe és illetlenül viselte magát. Erre nyomban kiutasították, mire ő távozása közben dühösen visszakiáltotta: „Akasszátok fel magatokat, meg a királyotokat is“. Fazekas a mai végtárgyaláson előadta, hogy ő a bálkirályt értette és a törvényszék felmentő ítéletet hozott.

ÜJDONSÁGOK.

* **A debreczeni boszorkányok** című új regényünk közlését lapunk holnapi számában kezdjük meg.

* **Imre napja.** Tegnap, Imre napja alkalmából valóságos népvándorlás volt a városházán. — Gratulációkkal siettek felkeresni Simonffy Imre kir. tan., polgármestert, Vecsey Imre tb. főjegyzőt, Oláh Imre anykkönyvvezetőt és Beke Imre városi kiadót. Kijutott a jókívánságokból Lengyel Imrének, Szilágyi Imre ügyvédnek s az Imrék nagy tömegének, akiket hamarjában bajos volna elsorolni.

* **Dr. Varga Gyula Debreczenben.** Dr. Varga Gyula — a m. kir. központi statisztikai hivatal igazgatója — a tegnapi budapesti gyorsvonattal városunkba érkezett. Az ösmert nevű író és költő ezuttal az 1900. évi népszámlálás ügyében jár mint hivatalos küldött nálunk s ma d. e. Hajdúvármegye székházában tart értekezletet a megyei urakkal, holnap d. e. 10 órakor pedig a kereskedelmi akadémia dísztermében a városi számlalóbiztosokkal, a felülvizsgálókkal és a főtisztviselőkkel tart megbeszélést. Ezen utóbbi gyűlésre közel 200 meghívót bocsájtott ki Komlóssy Arthur főjegyző, mint polgármester-helyettes. Vendégünk — ki máskülönbén Szász Károly budapesti ref. püspök veje — ma délben Könyves Tóth Kálmánnál ebédel, kihez baráti és rokoni kötelekek fűzik.

* **Debreczen egészségügye.** Debreczen egészségügyéről dr. Sárváry Gyula tisztifőorvos a következő jelentést terjesztette tegnap a közigazgatási bizottság elé: „A közegészségügyi viszonyok október hóban is elég jók voltak, mert a születések és halálozások közötti arány kedvező volt. A megbetegedések főleg az emésztő és légző szervek hurutos bántalmaiból és torokgyulladásokból állottak. Heveny ragályos betegségek közül a vörheny, különösen a hó közepén emelkedett, míg a hó vége felé csökkent. Vörhenyben tizenöt, hasihagyományban pedig három haláleset fordult elő. A vörhenyben történt halálesetek közül nyolc eset a külsőségekre esik. Ezen fertőző kórok tovatérjedésének meggátolására az óvintézkedések az egészségügyi bizottság meghallgatásával szőlesebb körben megtétettek.

* **Az új pénztézet.** A kölcsönös segélyező egyesület mintájára szervezés alatt álló új „Koronás“ pénztézetre aláírási felhívásokat közzéne a városban. Az eddigi eredmény várakozáson felül áll. Az ilyen iven jegyzett betétek száma felül van már a másfélezren. Az új pénztézet, ahogy több ízben hírül adtuk, január elsején kezdi meg működését.

* **A braganzai herceg váltóügye.** A braganzai herceg váltóügyében — mint fővárosi tudóztónk

táviratozza — a főkapitányság ma a következő hivatalos jelentést adta ki:

„A braganzai herceg kárára elkövetett váltóhamisítás miatt folyamatban levő rendőri nyomozás során a letartóztatott Lukács (Lefkovich) Mátyás az ügy előadásánál Bérczy kapitánynál kihallgatásra jelentkezővén ott jegyzőkönyvi felhatalmazást adott ügyvédjének, Hartmann Sándornak, hogy követelése kiegyenlítésére a braganzai hercegtől 4000 koronát fogadjon el és annak fejében lemond a 40000 korona igényletéről és a hercegnek a különben rendőrileg lefoglalt 40000 koronás váltót kiadatni kívánja. A herceg képviselője ebben meggyugodott. A rendőrség azonban, miután a váltó hamisítás hivatalból üldözendő, a rendőrség az eljárást Lukács és társa ellen folytatja.“

* **A Geréby-féle fűszerüzlet lángokban.** Az éjjel tíz óra tájban nagy tüzi lárma keletkezett a főtéren. Mindenfelől emberek futottak a gyakorta hangzott a kiáltás, hogy ég a Geréby utódainak üzlete. A hír való volt. Az üzlet leeresztett rollóinak egyrésze áftüzésedett, a felső kisablaknál pedig a lángnyelvek látszottak, a füst pedig az ajtók és ablakok melletti keskeny nyílásokon tódult kifelé. Nagy néptömeg gyűlt össze az üzlet előtt s szuronytszegezett rendőrök nyitottak köztük helyet a telefon értesítés után megérkezett tűzoltóknak. A tűzoltók Publig Ernő helyettes főparancsnok vezetése alatt behatoltak az üzletbe s rövid idő alatt elfojtották a tüzet. Hogy keletkezett a tűz, majd a vizsgálat lesz hivatva kideríteni. Azt hiszik, hogy egér motoszkált a gyufadobozok halmaza közt s így támadt a tűz, amely eddig még alig kiszámítható károkat okozott. A foszfor fojtó füst fellege bejárta a drága árucikkeket és gyertyák halmaza olvadt össze. Egy Papp Károly nevű tűzoltó meg is sérült Amint az égő üzletben az oltásnál buzgólkodott a plafonról egy darab vakolat leomlott s bal halántékán sértette meg. A sérült tűzoltó sebét a közeli Mihalovits féle gyógyszerárban dr. Derekassy István kötözte be. A Geréby Fülöp féle üzletet csak nemrég vették át Biró József és társai, akik azt nagy költséggel ujjonnan átalakították s rendezték be.

* **A polgármester jubileumához.** A Simonffy Imre kir. tan. polgármester jubileumát rendező bizottság holnap d. u. 5 órakor ülést tart, az ipartestület helyiségében.

* **Adományok a lelenczház javára.** Simonffy Imre kir. tan. polgármester tegnap este a „Bika“ szálló dísztermében vacsorát adott, a melyen Debreczen társadalmának vezér alakjai jelentek meg. A vacsora végén Reichmann Ármán kijelentette, hogy a lelenczház javára 1000 koronát ajánl

föl. Fried Leó követte Reichmann példáját s szintén a lelenczház javára ő is 1000 koronát ajánlott fel. Rosenfeld Sámuel pedig 200 koronát. A három uri ember nemes tette fényes példa Debreczen polgársága előtt. Ime egy tett, mely feunen hirdeti a nemes szívet, áldozatkésziséget. Ki tudja, hány szerencsétlen életet mentett meg nemes szívük a társadalomnak?

*** A polgármester bankettje.** Simonffy Imre kir. tan. polgármester tegnapi névnapja alkalmából bankettet adott a Bika szálloda disztermében, amelyre társadalmi élénk szereplő tagjai voltak hivatalosak. Az asztalfőn Kiss Áron és dr. Wolafka Nándor püspökök, gróf Degenfeld József főispán, Bernáth Elemér, bessenyi Széll Farkas, Szeghő István, Igyártó Sándor, dr. Szűts Miklós, Rásó Gyula, Dobieczycki Sándor stb. foglaltak helyet. Az első köszöntőt Simonffy Imre kir. tan. polgármester mondotta vendégeire, majd Kiss Áron, dr. Wolafka Nándor, Lengyel Imre, Vecsey Imre, Oláh Károly s még számosan, méltányolva a polgármester érdemeit éltették Simonffy Imrét. A banketten Rácz Károly kitűnő zenéje mellett sokáig maradt együtt a diszes társaság s ez alatt még számos köszöntő hangzott fel. A bankettel Lendlbauer Kálmán vendéglős is dicsegetre tette érdemességét magát.

*** A bűnügyi osztályhoz** október hóban 337 feljelentés érkezett. Ezek közül 82 eset bűnügyi és 255 rendőri kihágás fordult elő. Összehasonlítva a szeptember havában beérkezett jelentéssel a bűnügyből 38, a rendőri kihágásból 171 esettel többet jelentettek be. A bűnügyi legnagyobb részét a súlyos testi sértésből eredő vétségek képezik, úgy látszik a szűret és az újbor nagy befolyással bír Debreczen város közérkölciségére.

*** Az álarczos rablók nyomában.** A rendőrség nagy apparátussal nyomoz a múlt héten a Steier tanyába betört álarczos rablók után. Ugy látszik a nyomozásnak meglesz az eredménye, a mennyiben most három hírhedt betörőt sikerült elfogni Sívágó János, Nyiri Márton és Montlika Raymond böszörményi lakosokat. Erős a gyanu, hogy ezek kísérlettek meg a tentemlitett rablótámadást, miért is mindhármukat vizsgálati fogságba helyezték.

*** A debreczeni Képes Kalendárium,** mely a városi nyomda kiadásában jelenik meg, november hó második felében hagyja el a sajtót. Város és megyeszerte nagy érdeklődés tárgyát kepezi ezen gazdag szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal, kitűnő czimtárral és érdekes képekkel bővülő naptár, melynek ára keménykötésben 1 korona. Az előfizetési ivatek mindenütt nagy készséggel írják alá és úgy helyben, mint vidéken már eddig 350 előfizető jelentkezett. Miután ez első évben csak 1000 példányt bocsájtanak eladásra, azt hisszük, Karácsonyig egyetlen példánnyal sem fog

már rendelkezni a város nyomdája. — A könyv fedelén a városnak ősi czimere lesz szinnyomatban, mely az eredeti Leopold-féle diplomáról másoltatott le és ily teljes alakjában eddig még nem ösmertük.

*** Köszöntőért véres verekedés.** Tegnap este a Hadház utca 9. sz. a. lakó B. Karikás Gábor napszámos egyet gondolt és átment szomszédjához, Kiss Imréhez s nevenapján felköszöntötte. Hanem a felköszöntő nem a legjobban sikerült, mert egykettő az utca sarában találta magát, hova Kiss Imre vendégszerető karjai helyezték el. Ez azonban még nem volt elég Kiss uramnak, hanem botjának boldogabbik végével véresre verte. Azon véresen egy rendőr szedte fel Karikást és vitte a kórházba, hol ápolás alá vették. Kiss uram ellen a rendőrség megindította az eljárást.

*** Kifosztott lakás.** Csarnai Juliánna cselédleány a Csapó-kert 49. számú házában bir egy kis szobát gazdájától. Munkás, szorgos keze szépen bebutorozta a szobát, melyben nagy öröme telt. Pár nappal ezelőtt Karczagon lakó rokonaitól táviratot kapott, melyben sürgősen hívták oda. Csarnai Juliánának ezek után már nem volt ideje, hogy szobájának kulcsát a Tóczóskertben lakó édes anyjához kivigye, rábizta azt egy Kerekes nevű emberre s kérte, hogy azt vinné ki édes anyjához. Kerekes ezt megígérte. — Tegnap reggel érkezett vissza Karczagról, midőn lakására ment, azt teljesen fölforgatva és minden értékes, könnyen elvihető ruhaneműjéből kifosztva találta. Az ismeretlen tettes körülbelül 150 korona erejéig károsította meg Csarnai Julist, ki a rendőrségnél sirva beszálta el szerencsétlenségét. A tolvajt keresik.

A főszolgabíró és körorvos büne.

— Távirati tudósítás. —

Nagy Szombaton, — mint tudósítónk éjjeli táviratában jelenti, — szenzációs zsarolási eset és annak következményei képezik most beszéd tárgyát.

Kis főszolgabíró és Rosenbaum körorvos a bűnösök, a kik a nagyszombati gyógyszerészt egy konkurrens patika felállításával fenyegették, majd azzal állottak elő, hogy megakadályozzák a patika felállítását, ha nekik buzgóságukért illően megfizet. Ezen a czimeu aztán előbb kisebb majd mindig nagyobb-nagyobb összegeket, összesen nyolczezer koronánál többet zsaroltak ki a gyógyszerésztől, a ki végre is észrevette a manipulációt s a főszolgabíró és körorvost feljelentette a főispánnak.

A főispán mind a kettő ellen fegyelmi vizsgálatot rendelt el. A bűnösök beddták lemondásukat. A fegyelmi választmány ítélete elől szerettek volna

kitérni, csak hogy ez minden buzgókodásuk mellett sem sikerült nekik, mert a lemondás nem akceptáltatott.

Halálraitelt kormányzó.

— Távirati tudósítás. —

A Times jelenti, hogy a kínai bonyodalmakban nagyszerepet játszó Partingfui helyettes kormányzót a császár halálraitelta. De nemcsak őt, hanem még négy társát is kifogják végezni, akiket a császár szintén halálraitelt. A kormányzó ellen ugyanis rendkívül súlyos vádak hangzottak el. — Tanuk igazoltak, hogy milyen kegyetlenül bánt az idegenekkel. Különösen sok tanu bizonyította azt a borzalmas ítéletét, amelyet egy amerikai asszonyon végrehajtatott.

Az amerikai asszony mellett levágatta, azután a haláltusáját vivő szerencsétlen nőt egy lófarkához köttette s úgy hordoztatta körül a város utcáin.

A Times szerint általános megnyugvást kelt, hogy az idegenekkel kegyetlenül bánó kormányzót és négy társát a császár halálraitelta.

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, november 5. Ő felsége ma reggel 6 óra 5 perczkor a keleti pályaudvaron megszokott kíséretével Gödöllőről a fővárosba érkezett s a királyi palotába hajtatott. Ő felsége nyomban visszavonult lakosztályába s államügyek elintézésével foglalkozott. Dél előtt általános kihallgatás volt, délután 5 órakor pedig udvari ebéd volt. A király holnap délutánig marad a fővárosban s visszatér Gödöllőre, a honnan csütörtökön reggel utazik vissza Budapestre.

Az ifjuság mozgalma.

Budapest, november 5. Az egri jogakadémia ifjusága ma beadványt intézett a Budapesti újságírók egyesületéhez, valamint az „Otthon” körhöz, a legélesebb hangon elítélve Ágai Adolfnak, a Borszem Jankó szerkesztőjének durva támadását, a melyben az közéletünk egyik általános tisztelt családját: a Timon családot részesítette. A beadványban kérdik, hogy a hírlapírók összeférhetőnek tartják-e a hírlapírói tisztességgel a családi becsületnek ilyen orvul való megtámadását s nem látnák-e elérkezetnek az időt arra nézve, hogy az ilyen üzemek meggátoltassanak.

Püspöki tanácskozások.

Bécs, november 5. Holnap kezdődnek a hercegérseki palotában Gruscha biboros hercegérsek elnöklése alatt a püspöki tanácskozások, a melyeken a következő főpapok lesznek jelen: Missia biboros (Görz), Skrbensky herceg érsek (Prága),

Pucyna herceg püspök (Krakkó), Napotnik püspök (Marburg), Schuster püspök (Grác), Bauer püspök (Brünn) és Rossler püspök (St.-Pölten) A konferencia öt napig fog tartani.

Letartóztatott püspökök.

Páris, november 5. A Havasügynökség jelenti Madridból: A tegnap letartóztatott emberek között sok pap és néhány protestáns püspök is van. Valamennyi karlista és néhány katolikus klubot bezártak.

Halálra szánt kereskedő.

Budapest, november 5. Tegnap több fővárosi kereskedő tett jelentést, hogy Grünfeld József zalaszentbalási kereskedő, kivel üzleti összeköttetésben vannak, levelet intézett hozzájuk, melyben értesíti őket, hogy öngyilkossá lesz. Kéri továbbá őket, legyenek kimélettel 7 gyermekből álló családjá iránt és ne követeljék rajta tartozását. A levelek itt Budapesten vannak feladva és így valószínű, hogy itt hajtja végre elhatározását. A rendőrség különben keresi.

Loubet és az orosz cár.

Lyon, november 5. Loubet elnök tegnap a város lakomáján, már közölt beszéde előtt, bejelentette, hogy éppen most táviratot kapott az orosz cártól, a melyben a cár azt mondja, hogy Carnot szobrának leleplezése emlékébe idézi azokat a nagy szolgálásokat, a melyeket Carnot Franciaországnak tett, valamint a volt elnök közreműködését a két barátságos és szövetséges nemzetnek lényegében bekés célra való közeledése körül. A távirat újra kifejezést ad az őszinte és változatlan barátság érzelmeinek. Loubet elnök a jelenvoltak élénk helyeslése mellett hozzáteszi, hogy Franciaország nagyon hálás az orosz cárra azért, hogy ezeket az érzelmeit éppen olyan napon fejezte ki, mint a mai. Azt hiszem — mondotta az elnök, — hogy válaszómban Franciaország valamennyi polgarának érzelmeit tolmácsoltam. (Helyeslés).

A válasz, a melyet Loubet elnök az orosz cárhoz intézett, így szólt:

Fel ségednek az a nemes gondoslata, hogy csatlakozik Lyon városának Carnot emléke iránt kifejezett hódolatához. mélyen meghatott. Franciaország méltányolni fogja a részvevő rokonszenvennek ezt az újabb bizonyítékát. Franciaország nem felejt el felséged fenkölt atyjának közreműködését a két országnak lényegében bekés célra való benső közeledése körül egyenlő áhitattal ápolja a Sándor és Carnot nevek tiszteletét és emlékét. Egész Franciaország nevében legszivesebb és legbensőbb köszönetemet fejezem ki felségednek.

Lyon, november 5. A város lakomáján Loubet elnök a polgármester

pohárköszöntőjére azt válaszolta, hogy szívből csatlakozik azokhoz a szavakhoz, a melyekben magasztalással emlékeztek meg Carnotról, a ki mindenkor arra törekedett, hogy az ország erkölcsi és anyagi érdekeit megvédje. Az elnök azután megdicsérte Lyon városát, a mely a társadalmi békét előkészítő szolidaritás műveinek szenteli magát. Szívében egyet érez azokkal, a kiket ez az érzés hat át, mert munkájuk a nemzetet közelebb hozza az igazságosság és jószág eszményéhez, a köztársaság eszményéhez.

A város este ki volt világítva. Az utcákat nagy néptömeg járta be nemzeti dalokat énekelve. Egy csoport ember az internacionale dalát énekelve a munkástörszédhez akart vonulni, de a rendőrség szétzavarta őket a nélkül, hogy komolyabb incidens történt volna.

A Magyar színház bosszúja.

Budapest, november 5. A Magyar színházról betegsége miatt egyszerűen elbocsátott Rózsahegyi Kálmán ügyét tudvalevőleg a „Magyar Szó” írta meg, természetesen nem a leghizelgőbb szavakban emlékezve meg a színház vezető embereinek menthetetlen szűkkeblőségéről. Az igazgatóság bosszút akarván állani a hírlapi közleményért, ma levélben értesítette a „Magyar szó” szerkesztőségét, hogy szabadjegyüket megszünteti, mivel a színház kicsiny nézőtere nem engedi meg, hogy a „kevésbé elterjedt lapoknak” is fenntartott helyeket bocsássanak rendelkezésükre. A „Magyar szó” szerkesztősége azonnal bejelentette az Otthonnak és az újságírók egyesületének a szabadjegy elvonását, ami csupán azért történt, mivel az igazságot nyíltan megírták. Zsoldos László, a „Magyar szó” belmunkatársa visszakerete a színházról előadásra már ki is tüzött darabját.

A szarvasi választás.

Budapest, november 5. A szarvasi választókerületben ma ejtették meg a képviselőválasztást, mely a szabadelvű párti Bolza gróf győzelmével végződött. Gróf Bolzát a Draskóczy 513 szavazatával szemben 624 szavazattal választották képviselővé.

VEGYES.

Megörült borotválás közben. Izgalmas jelenet történt a napokban egy varsói borbélyüzletben. Egy férfi borotváltatta magát, de munkaközben a borbély egyszerre csak megragadja a vendég fejét a beretvával keresztül-kasul vágja az arcát. A szerencsétlen ember, aki egy örült kése alá jutott, teljes erejéből védekezett és segítségért kiáltott. Mire segítség érkezett, több sebből vérezve, már az eszméletét is elvesztette. A közveszélyes örültet a tébolydába vitték.

Szökés Szent Ilona szigetéről. Ritka bravour oselekedetet vitt végbe egy fiatal

spanyol, aki mint tűzihadnagy küzdött a bTrok seregében, de Ladismithnél az angolok fogságába került, akik több más fogollyal Szent Ilona szigetére internálták. A fiatal tiszt azonban nem sokáig maradt itt, mert egy viharos éjszaka leple alatt megszökött a szigetről. Egy szál ruhában, úgy, amint volt belevetette magát a tengerbe s addig uszott, míg nem másnap egy halászbárka közelébe jutott, mely fölvette a már már végkimerüléssel küzdő szökevényt. A halászbarkáról egy spanyol hajóra szállt, mely azután hazaszállította Spanyolországba. A bator spanyol most Sevilában van, honnan Marseillába fog utazni, hogy az oda érkező Krügernek jelentést tegyen fogságáról és meneküléséről.

Letartóztatott hajószemélyzet. Az „Iredale” nevű angol hajóval történt, hogy az északi tengeren vihar érte, megsérült s a legénység vonakodott a kapitány parancsait teljesíteni. A hajót egy német gőzös vontatta be Hamburgba. A kapitány Hamburgban följelentette tizereg emberből álló legénységét az engedelmesség megtagadása miatt. A matrózokat elfogták s egyelőre a hamburgi angol konzulátuson helyezték el.

INGATLANOK FORGALMA.

Pálfi István és neje Busai Erzsébet veszik a puzta-malápi 199. sztkjvben 533., 534., 535., 536. hrsza. foglalt összesen 8 hold 625 négyszögöl kaszálót özv. Nagy Sándorné Kovács Sárától 2100 koronáért.

Debreczeni József és neje Nagy Zsuzsanna veszik a debreczeni 4176. sztkjvben 4176. hrsza. foglalt 300 négyszögöl tóczóskerti szőlőt Perlman Ignácztól 600 koronáért.

Prém Ferencz és neje Sűvöltös Juliánna veszik a debreczeni 4466. sztkjvben 5818 hrsza foglalt 4 hold 350 négyszögöl ondódi földet Bundi Péter és társaitól 4000 koronáért.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Üveg neműek tisztítása. A nagyon bepiszkolt ablaktáblákat nyáron igen jól tisztíthatjuk esővizbe mártott csalánlevelekkel. Olyan üveget, melyben olajos, zsíros folyadék volt, forró hamuluggal tisztítjuk. Boros, sörös és eczetes palackokat közén és koks hamuval, melyre vizet öntünk tisztítunk meg. Olyan üvegeket, melyeken a sokáig bennálló vízből fehér csik rakódik le: higitott sósavval, vagy pedig erős eczettel, melybe konyhasót tettünk, dörzsöljük meg.

Hagyma-lé mint ragasztó szer. Ha ércztárgyakra papírt ragasztunk, pl. feliratot vagy effélet, rendszeren valami enyvvel szoktuk. Azonban a papír rendszeren nem sokára lehull. Sokkal jobb ragasztásra a vöröshagyma nedvét használni, ezzel a papír erősen és állandóan megmarad a lémen. Az ércztárgyat, ahol a papírt rá akarjuk ragasztani, mosósózával lemoszuk,

azután vöröshagyma levét kenjük rá s odanyomjuk a papírost. Mire az odaszárad, alig lehet több et levenni.

MULATTATÓ.

Poézia.

A háziasszony, aki különféle művelésekre szereti részesíteni vendégeit.
— Milyen verset szeret, kérdi a mi nap a kritikustól.
— A Megfagyott gyermeket.
— Oh, azt már nem szavalják.
— Azért szeretem.

Meggyőző.

— Ah, — kiált föl a bánatos kis özvegy; — nőül menjek magához, amikor szegény férjem még csak egy hónapja, hogy halott?
— Ej, — szól a kérő, — tiz év múltán sem lesz halottabb, mint most.

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —
Írta: THAN GYULA.
(Folytatás.)
— Igazad van, fényes partie, — szól a nővére — ez az, ami rám nézve és kecsge-

tető. De hát mikor szándékozol te Rimay bácsihoz utazni.

— Még ma.
— És én itt maradok.
— Itt.
— Innen táviratozzak?
— Innen. Még pedig két nap múlva. Azután tölts itt még egy pár napot és térj vissza atyánkhoz, Kolozsvárra. Még akkor nap látogasd meg Rimay bácsit és ott fogsz találni engem is.
— Helyes! Bizd rám.
— Egyebekben okos leány vagy te, nem szükséges bővebben magyaráznom neked. Végre és amit teszek a magad érdekében és javára teszed.

— Éppen azért megbizhatsz bennem! Megegyezésük után a leány továbbra is a várgedei fürdőben maradt, de Bártai még akkornap elutazott Kolozsvárra. Első útja a Rimay Andor édes atyjához vezette, a ki nagy örömmel fogadta az ifjút.

Fényes, nagy lakása volt az öreg Rimaynak Kolozsvárott. Duszgazdag öreg ur volt. Körülvéve egy csomó cselédséggel, akik lesték minden parancsát. Nagy kényelemben élt s mindig az volt a hő vágya, hogy a fia megnősüljön, fia'at asszonyt hozzon a házhoz, hogy legyen urnője a nagy vagyonnak. Azért küldte Andort is arra az utazásra, amelyet a kolozsvári társadalom néhány gazdagabb családjá tervezett, hátha utközben felmelegszik az ifju szive, meg lát és megszeret valakit.

Természetes, mikor a visszatérő Bártait meglátta, nagy örömmel fogadta.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Kedden, nov. 6-án „A” bérletben

A koldusdiák.

Nagy operett 3 felv.

SZEMÉLYEK:

Palmatica Novalska grófné	Szigeti L.
Laura) leányai	Bódi Ella.
Bronislava)	K. Gallyasi P.
Ollendorff ezredes, krakkói kormányzó	Nagy Gyula.
Vangenheim őrnagy	Bartha István.
Heinrici százados	Országh B.
Sceiweinitz főhadnagy	Péchy.
Rochow hadnagy	Makray D.
Rihthffen hadapród	Tanay Frigyes.
Bogumilo Malachowszky zenegróf	Csatár Győző.
Éva a felesége	Kovács Fáni.
Janicky Iván	Környei Béla.
Rimanovszky Simon	Karacs Imre.
Onufrie, Palmatica inasa	Herczegh.
Egy futár	Szabó Sándor.
Enterich, tömlőczmester	Sziklay Valér.

ANTAL VINCZE

uri divat szabó,
a tisztviselő egyesület szállítója.
DEBRECZEN, Simonffy-utca.

Van szerencsém tisztelettel t. rendelőim szives tudomására hozni, hogy az letemet Simonffy-utczában, a szemben levő helyiségbe helyeztem át.

Egyben ajánlom továbbra is valódi angol, francia divat szöveiteimet, melyekkel ez idő szerint is teljes megelégedést nyertem b. rendelőim részéről. Különben ezután is elvem leendő és főszűlt fektetek az izlées kiállítás, szabás és szolid árakra

Magyar és diszruhákat
is a legszebb kivitelben készítek.
Magamat becses pártfogásukba ajánlva, vagyok mély tisztelettel

Antal Vincze,
férfi szabó.

700

1900

Pályázati hirdetés.

Debreczen szab. kir. város november havi rendes közgyűlésén egy házi pénztári tiszt állás, mely évi egyezeröttszáz korona (1500) fizetés és háromszáz (300) korona lakáspénzből álló javadalmazással van egybekötve fog választás útján betölteni, felhivatlak az ezen állásra pályázni óhajtlók, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez folyó évi november hó 15-ik napjának délután 5 óráig annyival inkább benyujtsák, mert később érkező kérvények tekintetben vétetni nem fognak.

Debreczen, 1900, október hó 21.

Gróf Degenfeld József
főispán.

Vas árukészletemet

mélyen leszállított árban bocsátom forgalomba, a mennyiben
vasüzletemet a Kereskedelmi és Ipar kamara palotájába (Frohner-száll. mellé.) fogom áthelyezni.

Teljes tisztelettel

Nánássy Lajos,
vaskereskedő.

Üzlet áthelyezés miatt olcsó árak

Üzletem áthelyezése miatt, vagyok bátor a n. é. közönséget értesíteni, hogy dusan berendezett

lámpa-, porcellán-, üveg- és tükör áru

raktáram árait mélyen leszállítottam, miért is ez előnyös beszerzési forrásra tisztelettel felkérom.

Jó minőségű Csillárpetróleum házhoz szállítva.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

tisztelettel

Lám Sándor.

Debreczen, Piac- és Hatvan-utca sarkán.

Ebédli és Salon lámpák.

Császáróraj Salon petróleum.

Irodai asztali lámpák.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Piacz-utca 7. sz. a. egy földszinti lakás, mely áll 3 szoba, előszoba, konyha s hozzá tartozók, azonnal kiadó. Értekezhetni ma és holnap a tulajdonossal magával, azontul pedig **Lamberger és Társa** butor-üzletében.

Kiadó 1901 május 1-én Burgondia-utca 16 szám alatt 7 szoba, fürdő-szoba, hozzátartozó mellékhelyiségek házmesteri lakkkal, külön udvarral ellátott urilakás, új házban jó vizű kúttal. Bővebbet **Berger Jenő** építész irodájában Széchenyi-utca 21.

Nap-és Zöldfa-utca sarkán 15. sz. ház kedvező feltételekkel eladó, vagy kisebb házzal eselig földdel elcsereendő. Értekezhetni: **Kölcsey-utca 22. sz.**

Kiváló minőségű káposzta

százanként és mázsánként kapható Hatvan u. 24. szám alatt, ugyanott első minőségű rózsá, magyarkincs és hópehely **krumpli**, időszerű szállításokra is mostantól egész ujig. Tőczós-kerti gazdaság.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Magyaráról, hol sikerült nagyobb mennyiségű (100 hekt. lit.) **1898. évi termésű bort** vásárolnom, hazaérkeztem, s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy dacára az idej szűk bortermésnek,

1898. évi termésű Miszka

Magyarádi bort továbbra is literenként 40 krért árusítok el Tisztelettel **Bán László**, (a Collegium mellett).

Csontot, rongyot, ócska-vasat csak az olajtűben lévő telepen vesznek legmagasabb árban.

Jutányos árakért elegáns női ruhákat készítek a legnagyobb pontossággal. **Hadas Sámuelné**, Péterfia 14.

Hazai gyártmány! a legkitűnőbb anyagból férfi, női- és gyermekecipők saját czipőgyáramban kizárólag honi iparként készíttetek kiváló nagy czipőraktáramban **csak saját gyártmányom** árusítatik. Az árukitűnőségéről, valamint az árak olcsóságáról kezeskedem **Nemes Gábor** czipész a városházzal szemben.

Német ajku correpetitor kerestetik izr. családhoz 2 fiu mellé. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Jól jövedelmező ház 497 □ el területtel 28000 frt lefizetéssel elköltözés miatt azonnal eladó. Bővebbet **Kossuth-utca 31.**

Eperjesi cserép kalyhák

elismert legjobb minőségben, nagy választékban, jutányos árak mellett kaphatók **Kovács Gyula** vasüzletében a „Bika” szálloda mellett.

Egy két ló erejű gázmotor teljesen új jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban.

A czuczában négy nyilas szántóföld eladó. Értekezhetni: **Péterfia-utca 65. szám alatt.**

Ügyes ujság elárusítók azonnal, felvétetnek. Jelentkezzenek a kiadóhivatalba.

Veszek a legmagasabb napi árban ócska vasat és mindenféle fémeket. **Piacz-utca 26.,** nagy trafik udvar, **Klein Jakab.**

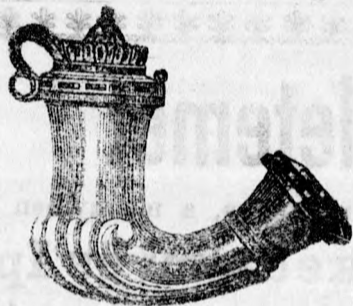
Paplanokat és matraczokat legjobb minőségben, legszebb kivitelben jutányos árak mellett készít: **Matolesy Lajos** Debreczen, **Kossuth-utca 22. szám.**

Nagy-Péterfián Honvéd-utca sarkán levő ház igen kedvező feltételek mellett eladó, vagy kat. vendéglőnek, esetleg fűszerüzletnek minden órában kiadó. Ért.: **József kir. herceg-utca 16.**

Olcsó Angol beretvák hajvágóképek, ollók, zsebkések és mindennemű borotválkozási eszközök, fenő szijjak stb és szappanok és illatszerek beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, **Bika** szálloda mellett.

Minden nap friss Olasz Kartifioła olcsón kapható **Deutsch Lajos** fűszerkereskedésében

Adler-féle
Tajték pipák, szipkák

egyedüli gyári raktárát bírom Debreczen és vidékére, — a n. é. közönsélegjutányosabban beszerezhetni a legjobb minőségű gyártmányból szükségletét műiparúru üzletében illő tisztelettel **Szent-Királyi Tivadar.**

HALMÁGYI SÁMUEL

legnagyobb
női- és gyermek felöltők
áruháza.

Megérkeztek!

az őszi és téli idényre feltűnő nagy választékban a legújabb

Kabátok,	Leányköpeny,	Selyem és flanel
Gallérok,	Kabát és	Ingbluzok,
Paletok,	Costümök,	Övök,
Utazóbundák,	Muff, Sapka,	Nyakkendők stb.
Bakfischkabátok,	Collier, Boak,	

s feltűnő olcsó szabott árakban lesznek eladva.

Glazé-keztük tisztítását jutányos áron vállalom. **Péterfia-u. 37.**

Varróleány géphímzésben jártas, állandó alkalmazást nyer. **Deutsch Ede** gépraktárosnál.

Fűszerkereskedő segéd ügyes-pudlista felvételük üzletében. **Deutsch Lajos.**

Katona keztük mosása javítás-sal együtt párja 16 fillér (8kr.) **Péterfia-utca 37. szám.**

Egy jó karban levő pedálos czimbalom olcsón eladó. **Kut-utca 30.**

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzlethelyiséget **1900. október 29-én**

A Simffy-utcai városi bérházba

a saroktól 2-ik bolt

helyeztem át.

Az őszi és téli idényre érkezett nagyválasztéku divatos bel és külföldi **gyapjuszöveteket, színes atlasz és adriákat, valamint őszi és téli maradék öltöny szöveteket** rendkívül olcsó árak mellett árusítom.

KLEIN JAKAB

POSZTÓKERESKEDŐ

1858. évtől óta fennálló dusan felszerelt

BUTOR-

üzletünket

Varga és Flaschner

cég alatt megnyitottuk: **Piacz-utca 44. sz. a.** (Dr. Ujfalusi féle házban).

hol a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelű berendezéssel, a legkülönbözőbb stylekben, decoratiók a legizléesebb kivitelben **jutányos árak és szolid kiszolgálás** mellett beszerezhetők.